

Devrimci Savaş ve Direnişimiz; Daima, Her Yerde!

*“Sordukları kimler, neredeler, sakın ha!
Susacaksın! Bağırma da yok! Ölmek mi, öleceksin!
Yarın bütün yurdun duyacak nasıl olsa
burada, bu cehennemde sustuğunu senin!”*

Dobri Jotev

Komünarlar'ın düşman gerçekliğini kavrayışı ve mücadele duruşu

Bu coğrafyada, egemen güçler karşısında boyun eğmeyenlerin, ser verip sır vermeyenlerin oluşturduğu bir gelenek var. Ezilenlerin özgürlük ve eşitlik mücadelesini verenler; diri diri yakılmalara, işkencelerde lime lime edilmelere karşın, binbir işkenceden sonra darağıcında bir nehir misali akıp giden hayatlara karşın, egemen güçlere nedamet getirmedi. Bu topraklar, Börklüce Mustafaları, Şeyh Bedrettinleri, Nesimleri, Pir Sultan Abdalları, Seyit Rızaları, Alişer ve Zarifeleri gördü. Bu topraklar, “teslim ol” çağrısına “asıl siz teslim olun” narası ile karşılık veren Mahirleri, amaç ve idealleri için ölümün üzerine dizleri hiç titremeden yürüyen Denizleri, ser verip sır vermeyen İboları gördü. 12 Eylül'ün puslu ve karanlık günlerinde ayları mevsimlere, mevsimleri yıllara deviren işkencehane-zindan direnişleri ile baş eğmez devrimcileri gördü. Komünarlar, geçmişten bugüne düşmanla karşı karşıya gelip de devrimci bilinç ve iradeleri ile düşmanı en eşitsiz koşullarda bile yenen bu direniş geleneğinin sahiplenicisi ve sürdürücüsüdür.

Bir komünar, düşman takibine girmemek ve gözaltına alınmamak için azami çaba harcamalıdır. Muhtelif yerlerde ifade ettik, illegalitenin gereklerini yerine getirdiğimiz takdirde takibe takılma ve gözaltına alınma riskimizi asgari düzeye indirmiş oluruz. Ancak, bu salt bize bağlı bir süreç değildir. Biz adeta mayın tarlasında gezintiye çıkmış gibiyizdir. Ne yaparsak yapalım, kimi zaman şanssızlık, kimi zaman örgütsel çalışmalarımızdaki ufacık bir boşluk, bilemediğimiz ve tedbirini alamadığımız yeni bir düşman tekniği vb birçok nedenden ötürü takibe girebilir ve gözaltına alınabiliriz.

Biz her durumda devrim-karşı devrim çarpışmasını yaşadığımızın ayırında olmalıyız. Kuşkusuz düşmanla istediğimiz yer ve zamanda karşı karşıya gelmek isteriz. Ancak hayat bizim istediğimiz gibi akamayabilir. Ve en dezavantajlı koşullarda da karşı karşıya gelebiliriz. Hangi koşullarda olursa olsun burjuva faşist devletle karşılaşmamızda bizi yenilmez kılan şey, tarihsel haklılığımız ve bu haklılığımız doğrultusunda konumlanmış olmamızdır.

Panopticon, Jeremy Bentham'ın tasarladığı bir hapisane modelidir. Amaç mahkûmların gözetlenmeyen hiçbir davranışının olmamasıdır. Tasarlanan modelde, yapının kör noktaları yoktur. Mimarisi öyle yapılmıştır ki gözetleyenin lensi dışında kalan hiçbir alan yoktur. Bu hapisane modeli belki Bentham'ın tasarladığı biçimiyle inşa edilemedi. Ancak bugün kapitalist devletlerin görsel, işitsel, yazınsal anlamda geliştirdikleri gözetim teknolojilerinin de yardımıyla panoptikon dünyaya daha da yakınlaşmış durumdayız. Panoptikon dünyada egemen güçler dışındaki herkes kuşkusuz olağan şüpheliler kategorisindedir. Ve kesinlikle sistem dışına çıkmamaları sağlanmalıdır. Ancak bir de sistemdeki “uyumsuzlar” vardır; mevcut sistemi yıkıp kimsenin kimseye hükmetmeyeceği; sınıfsız, sömürsüz, sınırsız bir dünya için mücadele eden devrimciler. İşte burjuvazi adına şiddet tekeli elinde bulunduran ve panoptikon bir dünyaya hayat buldurmaya çalışan devletin hedef analizinde biz devrimcilerin özel bir yeri vardır. Panoptikon dünyayı başlarına yıkacak olan uyumsuzlarız çünkü.

Bugün adeta bir gözetim toplumu ile karşıyayız. Her an, her saniye bir "göz"ün yapıp ettiğimiz her şeyi kaydedebileceği, muhbir vatandaş mekanizmasının her daim devrede olması nedeniyle kamera sistemlerinin olmadığı zamanlar ve koşullarda da rahat olamayacağımız bir düzencele karşı karşıyayızdır. Ufacık bir dikkatsizliğimiz yakalanmamıza veya örgütsel sırlarımızın deşifre olmasına ve örgüt operasyonuna meydan verebilir. Bu yüzden hiçbir koşul ve zamanda gizlilik kurallarını elden bırakmamalı, kamufraj benliğimize (benliklerimize) uygun bir hayat örmeliyiz. Bir komünar, ancak kendisine yataklık eden devrim dostu işçi ve emekçilerin yanında devrimci kimliği ile varolabilir. Burada da devrimci kimliğin bilinmesi, ancak anonimliğin korunması esastır. Özel olarak kendimize dair hiçbir bilginin verilmemesi gerekir.

Şehir gerillası komünar, gizlilik konusunda sürekli kendisini geliştirmelidir. Şehir onun için tam bir cangıldır. Bu cangılın içerisinde düşmana av olmamak ve örgütsel faaliyetini sürdürebilmek, eylem çıkarabilmek için azami dikkati göstermelidir.

Kaldığı yeri düzenli olarak kontrol etmelidir. Kesinlikle, kaldığı ev temizdir, düşmüş olsaydı zaten polis basardı gibi oldukça sığ bir değerlendirme ile hareket edilmemelidir. Örgütsel ilişki ve görüşmeler (ki bunları asgari düzeye indirmeli, kademesiz hiçbir görüşme yapmamalıdır) sonrası takip kontrolü mutlaka yapılmalı, bu tür görüşmelerden sonra düzenli kalınan üsse kesinlikle gidilmemeli; takip kontrolü sonrası alternatif bir evde kalınmalı, bu evden çok erken saatte teknik takiple kontrol edilmeyecek şekilde çıkıp yeniden takip kontrolü yaparak üs olarak kullanılan eve geçilmelidir.

Bulunulan şehirde düzenli polis kontrolünün olduğu yerleri mutlaka tespit etmeli, buralara takılmamak için mümkün mertebe dikkat edilmelidir. Yine de takıldığımız durumda da, şunu bilmeliyiz ki, kimliğimiz sağlamsa, şüpheli hareketlerimiz yoksa polisin görüş alanına girebilecek (Kürt, devrimci, serseri vb) bir görünüme sahip değilsek gayet kendimizden emin bir biçimde rutin polis kontrollerini geçebiliriz.

Düşmanın bildiğimiz rutin kontrol noktaları dışında bir hareket alanı yaratmışızdır. Örgütsel güvenlik ve gizliliğin tedbirlerini almış, bu düzlemde ilişkileri koordine ediyoruzdur. Ancak bazen düşman, bizim dışımızda şehrin asayişiyile ilgili, rutinin dışında, beklenmedik yerlerde beklenmedik zamanlarda kimlik, araç... vs kontrolleri yapar. Burada olağan şüphelileri avlamaya çalışır. Bu noktalar fark edildiği anda, devrimci yaratıcılığı konuşturmak ve kendinden emin olmak gerekir. En çok ele veren durumlardan biri, suçluluk psikolojisine girilmesidir. Bizim alnımızda polisin aradığı bir devrimci yazmıyor. Uygun bir hikâyeyle hem rutin kontrollerden hem de rutin dışı kontrollerden rahatlıkla geçebiliriz.

Dedik ya alnımızda devrimci yazmıyor, ne kadar rahat olursak; kendimizden emin hareket edersek o kadar az dikkat çekeriz. Bu tür durumlarda gereğinden fazla panik yapmak; düşman gerçekliğini, taktik ve yöntemlerini tam kavrayamamaktan; üstlenmiş olduğumuz görev ve sorumluluk doğrultusunda kendimizi (aklımızı ve duygularımızı) örgütleyememiş olmaktan kaynaklanır. Özcesi bu bir odaklanma meselesidir. Hedefine kilitlenme, her an her yerde irade ve inisiyatifli olabilme işidir. Profesyonelleşmedir. Bu anlamda bu tip düşmanla karşılaşma noktalarında olabildiğince ince kamufrajla düşman atlatılmaya çalışılmalıdır. Şüpheleri üstümüze çekebilecek abartılı tutum ve davranışlardan kaçınılmalıdır. Sıradan bir insan nasıl davranırsa öyle davranılmalıdır.

Gözaltı ve sorguda devrimci tutum

Burjuva faşist devlet, her daim sınıf mücadelesini, ezilen halkların direnişini bastırmak ve yok etmek için baskı ve zorun en çıplak hali olan, işkenceli gözaltı ve tutuklamalara ihtiyaç duyar. Burjuva

demokrasinin olduğu İngiltere'nin, ezilen İrlanda halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini yok etmek için uyguladığı terör politikası ve sokaklara kadar indirdiği işkence uygulamaları hatırlardadır. Keza yine gelişkin burjuva demokrasisiyle RAF savaşçılarını ölüm sessizliğine hapsettiği tredman uygulayıcılığıyla Alman devleti de hatırlardadır. Ulrike Mainhoff ve A. Bader'e reva görülen ölüm ve uygulanan işkenceler yakın tarih hafızalarımızda yerini almaktadır. Burjuva-faşist Türk devleti de, onu yıkma tehdidi taşıyan, bunu amaçlayan devrimcilere, yurtsever güçlere karşı baskı ve sindirmenin yanı sıra yok etme hedefiyle yönelmektedir. Kürdistan'daki sokak infazları, artan işkenceli sorgu seansları, tutuklama terörü '90'lı yılları aratır noktadadır. Keza Türkiye metropollerinde de toplumsal muhalefet dinamiklerine temas edebilecek, çizginin dışına çıkabilecek radikal devrimci örgüt ve çevreleri tasfiye etmeyi; silaha temas eden devrimcileri katletmeyi de özel olarak hedeflemektedir.

Burada devrim-karşı devrim diyalektiği işlemektedir. Türkiye'de işkencenin en yoğun olduğu dönem; devrim mücadelesinin, Kürt ulusal özgürlük mücadelesinin devleti beka sorunu ile karşı karşıya bıraktığı dönemlerdir. Kuşkusuz devletin, yenilmiş bir devrim hareketini bir bütün olarak belini doğrultamaz hale getirme hedefi de bir başka etkendir.

Şehir gerillası olan bir komünar, bulunduğu üsse bir polis baskını sözkonusu olduğunda, savaş aletleri yanındaysa mutlaka savaşmalıdır. Orhan Yılmazkaya çizgisi direniş çıtamız olmalıdır. Polisin silahlı mücadele yürüten bir örgüte ve onun militanına karşı tavrı nettir: Katletmek ister. Biz sadece katledilen olmamalıyız. Son mermisine kadar savaşan, son bombasına kadar direnen olmalıyız.

Kuşkusuz, bu kavgada payımıza gözaltı ve tutsaklık da düşebilir. Sokakta veya ev baskını ile gözaltına alınabiliriz. Kim bilir belki bir eylem esnasında yaralı yakalanabiliriz. Basit bir asayiş kontrolünde üst aramasında üzerimizde çıkan malzemelerden dolayı hiç hesapta olmayan bir gözaltı da olabilir. Gözaltına alınana kadar ki süreçte illegalitenin kurallarına uygun bir yaşamı örmek ve yakalanmamaktır esas olan. Gözaltına alındıktan sonra ise tek kilitleneceğimiz şey direnmek ve düşmanı kendi ininde yenmektir!

Gözaltında tavrı meselesinde tek bir reçete yoktur. Devrimci kimliğimiz bilinmiyor, sadece şüphe üzerine alındıysak, uygun bir hikâye ile sıradan bir insanmış gibi davranabiliriz. Yok, eğer devrimci kimliğimiz biliniyorsa; kategorik olarak yapacağımız şey direnmektir! Bu direnişin asgari sınırı bellidir: Susmak ve düşmanın tüm uygulamalarını reddetmek! Bir devrimcinin gözaltında hiçbir soruya yanıt vermemesi, hiçbir konuşmaya girmemesi, tüm sorgu boyunca susması; devrimci faaliyetinden alıkonmasına yol açan gözaltı fiili ve uğradığı fiziksel-psikolojik işkenceyi protesto etmek için gözaltı süresince açlık grevi yapması, kuşkusuz asgari bir direniş hattının gereğidir. Diğer yandan bir komünar, kendi aleyhine delil oluşturabilecek doku, tükürük örneği vb. gibi şeylerin alınmasını da reddetmeli, düşmanın sorgu boyunca çizmeye çalıştığı çerçeveyi (mesela ayakta tutmak gibi) mutlaka ters yüz eden, aktif bir direniş çizgisini hayata geçirmeli, direniş cephesini ileriden kurmalıdır.

Papaz/cellat ikiliğinin kullanıldığı, işkenceli sorgu teknikleri karşısında da, sohbet yönteminin başat olduğu sorgu sürecinde de düşmanımız, asla ağızımızdan tek bir söz alamamalıdır. İsim-soyadı gibi zaten bilecekleri bir şeyi bile söylememeliyiz. SUSMAK ve DİRENMEK; onların sorduğu hiçbir şeye yanıt vermemek, hiçbir sohbele girmemektir. Hiçbir belgeyi; yakalama tutanağı, üst arama tutanağı, teşhis tutanağı, ifade tutanağı gibi bilimum tutanağı kesinlikle imzalamamaktır. Özcesi gözaltında, ağızımıza söz; elimize kalem almamalıyız (imzadan imtina ediyorum gibi ibareler de dâhil hiçbir şeyi yazmamalıyız). Böylece düşmanın daha sonra, -kendi elimizle verdiğimiz-aleyhimize delil oluşturabileceği hiçbir kayıt ve belge sözkonusu olmayacaktır. Kuşkusuz biz imzalamasak da

hakkımızdaki bir teşhis tutanağını faşist devletin polis ve mahkemeleri delil olarak değerlendireceklerdir. Ancak bu konumuz dışıdır.

Eskiden polis, salt yakaladığı kişi üzerinden delil üretmeye odaklanırdı. Sonra AB reformları cilasının sözkonusu olduğu bir süreç yaşandı. Bu süreçte, “delilden suçluya” diye ifade ettikleri yöntemi uyguladılar. Teknik takip, kriminolojideki gelişmeler, teknolojik gelişim ve hâkimiyet sayesinde, devletin kendisi için tehdit oluşturanları bulması kolaylaşmış oldu. Artık işkenceli sorgulara ve ifadelere daha az ihtiyaç duyulur oldu. Ancak devlet değişmedi. Fiziksel işkencenin belli boyutlarda geriye çekildiği koşullarda, psikolojik işkence tekniklerinde uzmanlaşma derinleştirildi. Papaz/cellat ikilisi papazın ön geldiği bir biçimde uygulandı. Esas itibariyle yapılan ise, kişide devletin otoritesinin sarsılmazlığı duygusunu yaratarak, onu teslim almaktı. Ayrıca burjuva-faşist devlet akli, salt günübürlük başarıyı hedeflemez. Bazen geleceğe yatırım yapar! Sorgudaki devrimcinin içine; yoldaşlarına, davasına, örgütüne dönük şüphe tohumunu yerleştirmesi yeterlidir. Koşulların elverişsizliği ile birlikte (güçlü bir devrimci dalganın sözkonusu olmadığı ve uzun yıllar F tipi hücreleri tehdidiyle) bu şüphe tohumunun boy vereceğini düşünür. Kuşkusuz bu, o devrimcinin ideolojik-siyasal sağlamlığı, devrimci ideallerinin güçlülüğü ile tuzla buz olur. İşkencede ve yaşam karşısında çözülen; çevreleyen koşullar, etkenler ne olursa olsun, bireydir. Keza direnen de! Elbette direnen; kolektif rüyasının, amaç ve ideallerinin içini ısıtmasıyla; derin yoldaşlık bağıyla; ölümsüzleşenlerden ve daha önce direnmiş olan yoldaşlarından almış olduğu güçle direnmıştır. Ve bu direniş elbette ki kolektif bir direniştir. Ama son tahlilde onu icra eden bireydir.

Sınıf kinimizi her daim bileyecek; iki ayrı dünyanın çarpıştığını asla unutmayacağız!

Düşman bilincindeki zayıflık en büyük sorundur. Karşımızdakinin; bizi yok etmek isteyen, yoldaşlarımızı katleden, ağır işkencelerden geçiren, dünya görüşümüzle tam karşıt yönde konumlanan bir düşman olduğunu asla unutmamalıyız. Biz, şubeye kendi isteğimizle, misafirlığe gitmedik. Zorla alıkonulmuş olduk. Düşmanımız; her ne kadar, kimi zaman sanki dışarıda bir kafede oturuyormuşçasına bizimle sohbet geliştirmek istese de bu oyuna gelmemeliyiz. Zira karşımızdaki sınıf düşmanımızın kolluk gücünden başkası değildir.

Sohbet yöntemi diye ifade ettiğimiz sorgu tekniği¹ de işkenceli sorgu tekniği de öz itibariyle bir şeyi hedefler; gözaltına alınan devrimciyi kendi değerlerine tam karşıt bir dünyanın çürümüş kişiliğine dönüştürmek! Böylesi karaktersiz kişilikler, fiziksel ve psikolojik işkenceden kurtulmak için, tutuklanmamak veya az cezayla paçayı kurtarıp F tipi hücrelerinde hapis yatmamak için yoldaşlarını, devrim davasını satılığa çıkarırlar; düşman karşısında nedamet getirirler.

Kurnazlık yaparak, ufak tefek yanlış bilgilerle düşmanı yanılabileceğini düşünenler de olur. Ancak bu tutum, hem devlet gerçekliğini kavramamak hem de kendi inanç ve değerler sistemine uygun konumlanmamaktır. Polisin bizden istediği her şeye karşı kategorik olarak kendimizi kapatmalıyız. İşkencenin bir amacı gözaltındaki devrimciden bilgi almaktır. Ama sadece bu yetmez, o aslında devrimciyi kişiliksizleştirmeyi, değerler sistemini yıkmayı hedefler.

Düşman bizim hakkımızda her şeyi bildiği intibası yaratır; en azından örgüte dair birçok şeyi bildiğine dair çeşitli ipuçları verir. Düşmanda bilginin merkezileştiği bir sistem sözkonusudur. Bugüne kadar tutuklananların üzerinde yakalanan şeyler, ajan-itirafçıların anlatımı ve istihbarat

---

1 Vardiyalı olarak ekipler halinde sürekli bir kafedeymişçesine ve işkencelerle gözaltındaki sanki arkadaşmışçasına kurguladıkları bir mizansenle sohbet yöntemini kullanırlar. Çoğunlukla gözaltı boyunca uykusuz bırakarak, halüsinasyonlar görülmesini sağlamak ister, bilinç bulanıklığı yaratarak çözmeyi hedeflerler. Oysa ne ilaçla ne uykusuzlukla ne de işkence ile insanı çözmek mümkündür. Direnmek de çözülmek de kafada başlar, kafada biter.

teknikleri ile edinilen bilgiler bir havuzda toplanır. Sorgucu bu havuzdakilerin bilgisine sahip olarak bizim karşımıza çıkar ve bizi “film koptu” psikozuna sevk etmeye çalışır.

İşkenceyi yenmek ancak direnerek olur. Onun teşhiri kuşkusuz yapılmalıdır. Ancak bu silahı düşmanımızın elinden almamız, ancak onu işlevsiz kılmakla olur. Etki gücünün olmadığını göstermekle. Elbette sınıf düşmanımız o zaman da işkence edecektir. Bu, onun sınıf karakterinin bir sonucudur aynı zamanda. Şu bir gerçek ki, devletin kolluk güçlerinin, salt çıplak zor kullanarak bir devrimcinin iradesini kırması mümkün değildir. Her şey bizim bir susmamıza bakar. Tanya'nın direnişi hafızalarımızdadır. Sıradan insanların sıradan olmayan bir acıya nasıl dayandıklarının hikâyesidir aslında işkenceye karşı direniş. İşkencede amaç irade kırarak çözülmeyi sağlamak; daha da ötesi itirafçılaştırmak, yola getirmektir.

Erkek egemenlikçi kapitalist sistemin devletiyse sözkonusu olan kuşkusuz kadın devrimcilere dönük baskı, zor ve şiddeti özel olarak anmak gerekir. Bir kadın devrimci, hem devrimci olduğu hem de kadın olduğu için iki kez hedefdir. İşkencede kadın kimliğine dönük özel bir saldırı vardır. İşkenceci faşistler, üst aramasından -ki kesinlikle reddetmeliyiz, biz birer suçlu değiliz ve bizi suçlu gibi göstermeye, bu havayı vermeye çalıştıkları hiçbir uygulamayı asla kabul etmemeliyiz- sorguya kadar, gözaltının her aşamasında kadın bedenini, kimliğini fiziksel-psikolojik işkencenin merkezine yerleştirirler. Tecavüz tehdidi her daim devrededir. Keza devrimci kadında kişilik parçalanmasına yol açma hedefiyle tecavüz saldırısı tehdit olmaktan çıkartılıp fiilileştirilebilir de. Bir kadın komünar, şunu asla unutmamalıdır; tecavüz de işkence yöntemlerinden biridir. Askıya, falakaya, elektriğe, kaba dayağa, uykusuz bırakılmaya, kafaya poşet geçirilip havasız bırakılmaya, tazyikli soğuk suya, infaz tehditlerine, buz kalıplarının içinde yatırılmaya ve aklımızın hayalimizin alamayacağı “zenginlik”teki işkence tekniklerine nasıl direniliyorsa tecavüz saldırısına karşı da direnilmelidir. Tecavüz saldırısı, kadın devrimcilerin yanısıra erkek devrimcilere de uygulanmaktadır. Şubede direniş, gözaltı sonrası ise teşhirlenmeyle birlikte tecavüzcü işkencecilerden hesap sorucu bir pratik sergilenmelidir.

Bir komünar, gözaltı sonrası tutuklanmış veya bırakılmış olsun. Gözaltı sürecini raporlandırmalıdır. Nasıl alındığını, bu alınmaya neyin yol açtığını, şayet bir operasyon sözkonusuysa düşmanın neleri bildiğini veya bilebileceğini analiz etmelidir, gözaltı süresince düşmanın kullandığı teknikler, buna karşı nasıl bir tutum sergilendiği tüm ayrıntılarıyla bu raporda ele alınmalıdır. Gözaltına alınan ve tutuklanan komünarların bu raporları, düşmanın örgüt hakkında bildiklerine dair bir veri sunar. Örgütün bu veriler sayesinde yapacağı analiz, güvenlik açığının tespiti ile örgütsel güvenlik tedbirlerinin güncellemesini ve düşman teknik ve taktiklerini tanımasını sağlar.

Çözülme ya da gözaltında zayıf bir direniş sergileyen bir komünar, bunun nedenleri üzerinde etraflıca durmalı, güçlü bir özeleştirme raporu yazmalıdır. Özeleştirme; ancak sorunun nereden kaynaklandığına dair güçlü bir analizle sözkonusu olabilir.

“Çözülme, karşıdevrimin zoru karşısında kaçınılması mümkün olmayan irade dışı bir zayıflık değildir. Bilinçte ve kişilikte gedikler açmayan, şubeden çıkınca kendiliğinden tamir olacak geçici bir sendeleme de değildir. Aksine, iradede ve ideolojik-siyasal kavrayışta meydana gelen liberal bir yarıklık, eğer tedavi edilmezse burjuva ideolojisinin oradan sızıp bütün bünyeyi zehirleyebileceği bir urdur. Ciddi bir özeleştirme yapılmadan, geniş bir cephe ve çok yönlü bir düzeltme süreci yaşanmadan, birtakım örgütsel, politik, eğitsel ve ahlaki önlemler alınmadan bu yarayı iyileştirmek olanaksızdır.” (Adressiz Sorgular)

Gözaltında çözülen, düşmana her ne olursa olsun bilgi veren (düşmanın zaten bildiği şeyleri söyledim gibi söylemler kesinlikle kabul edilemez), örgütün direniş çizgisine uygun hareket etmeyen bir komünarın parti üyeliği düşer. Gözaltında ve hapisanede, partinin belirlemiş olduğu ve pratikleştirdiği direniş çizgisinin altına düşen bir komünar, kendisini yeniden parti kadrosu olarak örgütlemek durumundadır. Eski, gözaltına alınmadan önceki, örgütsel düzeyi artık onu tanımlayamaz. Örgüt ideolojik-politik-örgütsel her anlamda onu yeniden kadrolaştırmak için bir program uygular. Ancak bu programın işe yarayabilmesi için öncelikle mevcut durumun gereği belli yaptırımlar ve sınırlamaları uygulamak durumundadır. Bu, aslında kadronun kendi durumunun ayırıcısına varması için gereklidir. İşkencede direnmeyen biri, hiçbir şey olmamış gibi yoldaşlarla ve örgütle ilişki kuramaz, örgütsel mekanizmalarda yer alamaz. Kendisini her anlamda yıkıp yeniden yaratması gerekir. Öncelikle açıklıkla durumunu, çözülmesini, deşifre ettiği örgütsel sırları, düşmanın onun da katkısıyla örgüt hakkında öğrenmiş olduğu bilgilerin boyut ve düzeyini vb. etraflıca yazmalıdır. Düşman bilincindeki zayıflığın nereden kaynaklandığı vb. olabildiğince açık bir şekilde analiz etmeli, yoldaşlarından gelen geri bildirimlerle birlikte yeniden yeniden durumunu çözümlenmeye çalışmalıdır.

Gözaltında her komünar, düşmanla karşı karşıya gelişinde kendi çıtasını koymalı ve buna uygun bir direniş çizgisi ortaya koyabilmelidir. Örgütün direniş çizgisini belirleyen asgari bir çizgi vardır. Bu çizgiyi tutturmak direnmektir. Ancak komünar, bu çıtayı ileri doğru çekmelidir. Bu ideal olandır. Her komünar bu şekilde davranarak örgütün direniş çizgisini daha ileriden örgütlemeyi ve bunu kolektivize etmeyi hedeflemelidir.

Asgari direniş çizgisinin altına düşmenin farklı farklı biçimleri bulunmaktadır. Örneğin düşmanın kendisi hakkında bildiklerini kabul etmek; Bu da bir çözülme biçimidir. Hiçbir komünar tek başına bir birey değildir. İki ayrı dünyanın çarpışmasının yaşandığı bir savaşta düşmanı karşısında boyun eğmektir aslında kısmi kabul. Düşman karşısında boyun eğmek, bir komünarın tutumu olamaz. Sınırlı kabulde komünizmin özgürlük dünyasını kendisinde temsil ederek varolduğu savaş mevzisinde geri bir tutum sergilemiştir. Bu, kolektif özneyi güçlendireceğimize zayıf düşüren bir pozisyonudur. Kısmi çözülme; düşmanın bildiklerinin yanısıra kendince örgütsel anlamda önemli, önemsiz bilgi diye bir derecelendirme yaparak düşmana kimi bilgiler vermektir. Burada aslında kısmi çözülmenin kısmiliği, kimi zaman düşmanın bilmediği ve sormadığı örgütsel sırları saklamakla gelişmiştir. Yani aslında kısmiliği belirleyen düşmanın çizdiği sorgu çerçevesi olmuştur. Kimi zaman da düşmanın çizdiği çerçeve geniştir. Ancak sorgudaki kişi, çözülmenin nerelere varacağını görmüş ve bir noktadan sonra yeniden direniş çizgisine geçmiştir. Çözülmenin derecesi vardır. Ancak şu nettir ki, kabul, kısmi çözülme veya tam çözülme söz konusu olan, düşman karşısında yenilgi vardır. Çözülme; bireysel kaygıların ön plana geçmesi ve gözaltında zayıf düşmekle yaşanmıştır, ancak davadan bir bütün olarak kopma söz konusu değildir. Hatta düşmanla olan çarpışmadan hemen sonra zaten onun ağırlığı çökmüş, yoldaşların karşısına başı eğik çıkmanın mahcubiyeti hâkim hale gelmiş de olabilir. Ancak bu tür örneklerin yanısıra çözülen kişi kendi durumunu kabullenmeyip kendisini realize etmeye odaklanabilir. İşkencenin dayanılmazlığı, biyolojik anlamda acıya dayanmanın bir sınırının olduğu, daha önce direnenlerin bu denli ağır bir işkence ile karşı karşıya kalmadıkları vb. gibi bir sürü gerekçelendirme, bireyin kendisinden kaçma biçimleri olarak temayüz edebilir. Bunların hiçbirine prim verilmemeli, bireyin öncelikle yaşadığı çözülmenin ağırlığını tüm yönleri ile hissetmesi sağlanmalıdır. Partide yaptırım da dâhil her şey; yapılan yanlışın, işlenen suçun (gözaltında çözülmek parti suçudur; suçun niteliği ve düzeyini belirleyecek olan örgüte verilmiş olan zararın düzeyidir.) çözümlenmesi ve bir daha açığa çıkmaması, ders çıkarılması içindir. Özcesi eğitim sürecinin bir parçasıdır. Cezalandırma ise çözülmekle sınırlı kalmayıp düşman saflarına geçenler için söz konusu olacaktır. Bu da verdiği zararla orantılı olarak gelişecektir. Ancak

düşman saflarına geçmiş; itirafçılaşımiş, ajanlaşmış hiçkimse elini kolunu sallaya sallaya rahat dolaşamamalıdır.

Şu da bir gerçektir; her çözülene kategorik olarak aynı yaklaşamayız. Kuşkusuz burada da bir asgarimiz vardır. Ancak şu da bir gerçektir ki; örgütsel deneyim ve konum itibariyle sorumluluk düzeyi, örgüte verdiği zarar, çözümlmesini realize edip etmemesi vb.ne bağlı olarak tutum da farklı olacaktır. İlk gözaltı deneyiminde çizginin altına düşen bir genç komünarla deneyim ve tecrübesi olan bir komünara yaklaşımımız bir ve aynı olamaz.

İnsan direnişinin fiziksel bir sınırı yoktur! Alman faşistleri karşısında tüm işkencelere direnip dimdik ölümü kucaklayan gencecik Ukraynalı komünist kadın bize bunu söyler. Ser verip sır vermeyen İbo bunu söyler. Sağ teşhir masasının arkasına konan ve teşhir masasını tekmeleyen Remzi Basalak'ın direnişi (alını ezilerek, dili kopartılarak işkencede katledildi), işkencecilerine kan kusturan pratiği bize bunu söyler. Hangi acı çekilmez değildir ki, ölümü gözümüzde küçültüğümüz, devrim ideallerimize sınıksız sarıldığımız koşullarda.

Bir komünar tutuklanıp hapishaneye götürüldüğünde de direniş çizgisini sürdürmelidir. İlk maruz kalacağı saldırı, hapishane girişi sırasındaki çıplak arama dayatmasıdır. Biz, suçlu değil devrimciyiz; düşmanın çıplak arama, adi suçlulara uyguladığı ayakkabı araması gibi hiçbir aramayı kabul etmemeliyiz. Konulduğumuz hapishanedeki devrimci tutsaklarla hızlıca iletişime geçmeli ve hapishanedeki direniş çizgisinin ayrıntılarını öğrenmeli, bunu daha da geliştiren bir pratiğin örgütleyeni olmalıyız.

İster bir silahlı eylemde, ister bir kitle gösterisinde kitleleri kızdıracak ve devrimci kitle şiddetinin önünü açacak bir konumlanış içinde, ister gözaltında-sorguda ya da hapishanede olalım, devrimci savaş ve direniş; daima, her yerde!

Komünarlar